

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **R. K.**, zast. JUDr. Stanislavem Pavelkou, advokátem, se sídlem Praha 3 – Vinohrady, Libická 1832/5, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Praha 1, Mariánské nám. 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 5. 2005, č. j. 3 Ca 9/2003 – 86,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) se včas podaným opravným prostředkem ze dne 14. 12. 2001 domáhala přezkoumání rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru sociální péče a zdravotnictví ze dne 11. 10. 2001, č. j. MHMPP/102186/01–SSP/347/01, kterým bylo podle ustanovení § 59 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 14, odboru státní sociální podpory, č. j. 3133/1/ANA-1/1 ze dne 26. 7. 2001 a napadené rozhodnutí, jímž byla zamítnuta dávka státní sociální podpory (přídavek na dítě nezletilé oprávněné osobě L. K. ode dne 1. 10. 1998), bylo potvrzeno. Týmž opravným prostředkem se žalobkyně domáhala i přezkoumání rozhodnutí žalovaného č. j. MHMPP/102186/01-SSP/348/01 ze dne 11. 10. 2001, kterým bylo podle ustanovení § 59 odst. 2 správního řádu zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně č. j. 3914/1/ANA-1/1 ze dne 26. 7. 2001, a toto rozhodnutí (kterým byla zamítnuta dávka státní sociální podpory na dítě L. K. ode dne 1. 10. 1999) bylo odvolacím orgánem rovněž potvrzeno. Stěžovatelka žádala, aby obě napadená rozhodnutí

žalovaného byla pro nezákonnost zrušena, stejně jako obě rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, a věc byla vrácena správnímu orgánu prvního stupně k dalšímu řízení. Svůj požadavek na přiznání dávky státní sociální podpory odůvodnila žalobkyně tím, že žalovaný vycházel z nesprávně posouzených údajů, které jsou rozhodné pro přiznání dávky; předně vycházel nesprávně ze skutečnosti, že platební výměr, kterým byl stanoven základ daně manžela stěžovatelky J. K., za rok 1997, resp. 1998, je platný, když si uváděné skutečnosti neověřil. Přitom tvrzení Finančního úřadu pro Prahu 3 v tom směru, že výše čistého příjmu společně posuzované osoby J. K. je platná, nemůže v konečném důsledku obstát, pokud nebylo doloženo, že tato rozhodnutí jsou pravomocná. Navíc tyto platební výměry nebyly dosud daňovému subjektu doručeny a tedy pravomocné být nemohou. Žalobkyni je známo, že její manžel podal k Městskému soudu v Praze žalobu proti Finančnímu úřadu pro Prahu 3. Pro úplnost ještě poznamenala, že na majetek jejího manžela byl dne 20. 10. 1998 prohlášen Městským soudem v Praze konkurz, z čehož dále plyne, že po dobu konkurzu se přiznání k dani z příjmu nepodává. Nemohl být tedy doložen příjem za celý rok 1998, tedy i za období od 20. 10. 1998 do 31. 12. 1998. Zejména pak správním orgánům obou stupňů vytýkala, že J. K. uznaly za osobu společně posuzovanou podle § 7 odst. 3 písm. c) zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, když vycházely jen z poznatků, že jde o manžela stěžovatelky. Přitom podle § 7 odst. 7 téhož zákona platí, že úřad může při rozhodování o dávkách v případech, kdy osoby uvedené ve třetím odstavci písm. a) až c) téhož ustanovení spolu nejméně po dobu 3 měsíců prokazatelně nežijí, rozhodnout, že se neposuzují jako osoby společně posuzované, a to i v případě, že žádost o poskytnutí dávek státní sociální podpory tato jinak společně posuzovaná osoba spolupodepsala. Žalovanému vytýká, že nevezal v úvahu skutečnost, že stěžovatelka nežije se svým manželem ve společné domácnosti již od dubna 1997. Proto měl být manžel vyloučen z okruhu osob společně posuzovaných a stěžovatelce by tak nepochybně vznikl nárok na požadovanou dávku. Připomněla v této souvislosti, že v případě žádosti o přiznání dávek státní sociální podpory od listopadu 2000 bylo dne 30. 11. 2001 Úřadem městské části Praha 14, odboru státní sociální podpory, č. j. 6563/1/ANA, rozhodnuto podle ustanovení § 7 odst. 7 zákona č. 117/1995 Sb., v platném znění, o tom, že se k osobě J. K., rodné číslo x, nebude při posuzování nároku na přídavek na dítě a sociální příplatek od 30. 11. 2000 přihlížet, protože bylo prokazatelně doloženo, že tato doposud společně posuzovaná osoba nežije se žalobkyní trvale a neuhrazuje náklady na společné potřeby.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě navrhoval její zamítnutí a zdůraznil, že žalobkyně podala žádost o přídavek na dítě L. K. s nárokem ode dne 1. 10. 1998 a 1. 10. 1990 zpětně, konkrétně dne 11. 7. 2001. Jako společně posuzovanou osobu uvedla pana J. K., otce dítěte (současně manžela žalobkyně), který svým podpisem potvrdil souhlas s údaji uvedenými žalobkyní a souhlas s tím, aby státní orgány a další právnické a fyzické osoby sdělily okresnímu úřadu, který o dávce rozhodoval, výši příjmů a další údaje rozhodné pro posouzení nároku na dávku. Teprve po zamítnutí žádosti o přídavek na dítě Úřadem městské části Praha 14, odborem státní sociální podpory, z důvodu vysokých příjmů rodiny, uvedla žalobkyně v odvolání, že s manželem od roku 1997 nežije ve společné domácnosti. Tuto skutečnost musela ovšem vědět v době zpětného podání žádosti o uvedenou dávku dne 11. 7. 2001. Vzdor tomu se o této skutečnosti nezmínila, nepožádala o vyloučení manžela z okruhu společně posuzovaných osob, ani neprokázala, že by manžel (otec dítěte) nežil s ní a s dcerou ve společné domácnosti. Proto byl J. K. zahrnut do okruhu společně posuzovaných osob podle ustanovení § 7 odst. 2 písm. b) zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů a ve smyslu na něj navazujících ustanovení § 7 odst. 3 písm. a) a c) téhož zákona. Teprve dne 30. 11. 2001 podala žalobkyně žádost, aby se při rozhodování o dávce nepřihlíželo k osobě J. K. jako k osobě společně posuzované, přičemž správní orgán I.

stupně téhož dne (30. 11. 2001) vydal rozhodnutí č. j. 6563/1/ANA, o tom, že se nebude při posuzování nároku na přídavek na dítě a sociální příplatek přihlížet k osobě pana K., a to od 30. 11. 2000. Vzhledem k tomu, že žalobkyně neprokázala, že s otcem dítěte nevede společnou domácnost již od roku 1997 a z výše uvedených důvodů (vedení otce dítěte do okruhu společně posuzovaných osob, narození dalšího společného dítěte manželů – J. K., nar. x) rozhodl správní orgán I. stupně o vyloučení pana K. z okruhu společně posuzovaných osob, a to ode dne podání žádosti. Proti tomuto rozhodnutí nepodala žalobkyně odvolání a to nabylo právní moci dne 21. 12. 2001.

Městský soud v Praze napadeným rozsudkem ze dne 30. 5. 2005, č. j. 3 Ca 9/2003 – 86, žalobu zamítl a současně rozhodl, že účastníci nemají právo na náhradu nákladů řízení. Učinil tak bez nařízení jednání podle ustanovení § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), k návrhu obou účastníků. Vycházejí z právní úpravy nároku na přídavek na dítě, jakožto dávky státní sociální podpory, která je poskytována v závislosti na výši příjmu, posoudil obsah údajů uvedených ve správním spise a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při přezkoumání věci vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že v případě žalobkyně je pro posouzení nároku na dávku státní sociální podpory (přídavek na dítě), požadovanou zpětně žádostí ze dne 11. 7. 2001 ode dne 1. 10. 1998, nutné prokázat příjem za rozhodné období roku 1997 a pro nárok na druhou dávku (přídavek na dítě), požadovanou ode dne 1. 10. 1999, pak příjem za rozhodné období roku 1998. Nespornou mezi účastníky byla výše příjmu žalobkyně a správně byla v řízení zjištěna i výše příjmu za rozhodné období jejího manžela (otce nezaopatřeného dítěte) J. K., tedy za roky 1997 a 1998. V roce 1997 činil jeho příjem osoby samostatně výdělečně činné 640 000 Kč, a po připočtení peněžité dávky nemocenského pojištění ve výši 36 402 Kč celkem 676 402 Kč. V roce 1998 činil jeho příjem 534 000 Kč. Městský soud v Praze se ztotožnil se závěrem správních orgánů obou stupňů, že je třeba v případě rozhodování o předmětné dávce zohlednit výši příjmu J. K., jako osoby společně posuzované, neboť ve smyslu § 7 odst. 2 písm. b) jsou takovými osobami, není-li v zákoně o státní sociální podpoře uvedeno dále jinak, též nezaopatřené děti a jejich rodiče, přičemž podmínka, že osoby spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby, se považuje vždy za splněnou, jde-li o nezletilé nezaopatřené dítě a jeho rodiče a též jde-li o manžele. Podle § 7 odst. 7 téhož zákona okresní úřad (později obecní úřad obce s rozšířenou působností) může při rozhodování o dávkách v případech, kdy výše zmíněné osoby spolu nejméně po dobu 3 měsíců prokazatelně nežijí, rozhodnout, že se neposuzují jako osoby společně posuzované. Tento předpoklad v projednávané věci splněn nebyl, neboť žalovaný správně vycházel zejména z obsahu žádosti o dávku ze dne 11. 7. 2001, v níž bylo žalobkyni jednoznačně uvedeno, že osobou společně posuzovanou je otec dítěte, s čímž tento vyslovil souhlas v otázce zjišťování potřebných podkladů pro posouzení nároku na dávku. Žalobkyně v odvolání proti rozhodnutí správních orgánů I. stupně neprokázala dostatečným způsobem, že by s otcem dítěte od roku 1997 nevedla společnou domácnost. Proto nebylo žalobě vyhověno. Městský soud v této souvislosti připomněl, že až rozhodnutím Úřadu městské části Praha 14, odboru státní sociální podpory ze dne 30. 11. 2001, č. j. 6563/1/ANA, bylo o této otázce rozhodnuto tak, že se k osobě J. K. nebude při posuzování nároku na přídavek na dítě a sociální příplatek ode dne 30. 11. 2000 přihlížet; bylo tak rozhodnuto na základě prokazatelných skutečností předložených žadatelkou o dávku. Toto rozhodnutí obsahovalo řádné poučení o odvolání, žalobkyni bylo řádně doručeno a nabylo právní moci dne 11. 12. 2001, když žalobkyně proti němu opravný prostředek nepodala.

Ve včas podané kasační stížnosti stěžovatelka vytýká městskému soudu nesprávné posouzení právní otázky spočívající v závěru, že jejího tehdejšího manžela je nutno podkládat za osobu společně posuzovanou pro účely rozhodnutí o dávce státní sociální podpory – přídavku na dítě nezl. L. K.. Vytýká mu, že vzal za prokázané, že J. K. měl v roce 1997 a 1998 dostatečné příjmy k výživě rodiny, které neumožnily přiznání dávky sociální péče (což potvrdil Finanční úřad pro Prahu 3), aniž by se zabýval skutečností zjištěnou Obvodním soudem pro Prahu 9, že manželé spolu nežijí a nevedli společnou domácnost po dobu minimálně tří měsíců, konkrétně od dubna 1997, a že na manžela žalobkyně byl vyhlášen v roce 1998 konkurz pro předluženost a insolventnost, což znamená, že nemohl mít jakékoliv započitatelné příjmy, když byl ve ztrátě a soud konkurz vyhlásil. Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) vyslovuje přesvědčení, že městský soud řádně nezjistil skutkový stav věci a podle toho také v rozporu s právními předpisy nesprávně rozhodl. Dovolává se v tomto směru důvodu kasační stížnosti uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb. v platném znění. Má za to, že je podstatné, že oba platební výměry Finančního úřadu pro Prahu 3 ze dne 2. 9. 1999, resp. ze dne 13. 9. 1999, které byly podkladem pro rozhodnutí správního orgánu, byly vydány teprve bezmála po jednorozhodnutí trvání konkurzu (aby bylo možné tyto pohledávky přihlásit do přezkumu – přezkumné jednání proběhlo 4. 10. 1999), když daňová přiznání za obě období podaná dlužníkem byla odmítnuta údajně z toho důvodu, že po prohlášení konkurzu je povinen podat daňové přiznání pouze správce konkurzní podstaty. Ten však žádná daňová přiznání za období předcházející konkurzu nepodal, přičemž takto finanční úřad daň vyměřil a své rozhodnutí označil toliko za platná (nikoli pravomocná). Pokud v žádosti stěžovatelky ze dne 11. 7. 2001 je jednoznačně uvedeno, že osobou společně posuzovanou je otec dítěte, s čímž tento vyslovil souhlas v otázce zjišťování potřebných dokladů pro posouzení nároku na dávku, pak se jedná o souhlas, který byl navozen správním orgánem I. stupně ve smyslu ustanovení § 7 odst. 2 a odst. 3 písm. c) zákona o státní sociální podpoře, aniž by však byla stěžovatelka poučena správním orgánem ve smyslu § 7 odst. 7 téhož zákona, navíc za situace, kdy správnímu orgánu bylo zřejmé, že oba rodiče spolu společnou domácnost nevedou déle jak 3 měsíce (J. K. nikdy aby nebyl hlášen k trvalému pobytu v bytě stěžovatelky). I když žalobkyně v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně dostatečným způsobem prokázala, že s otcem dítěte od roku 1997 nevedla společnou domácnost, odvolací správní orgán této otázce nevěnoval pozornost a označil neoprávněně její tvrzení za účelové. Právě skutečnost, že další rozhodnutí správního orgánu vydané dne 30. 11. 2001 o této otázce svědčí o tom, že žadatelka s J. K. nevedla společnou domácnost více než 3 měsíce již v době podání žádosti dne 11. 7. 2001. Správní orgán tudíž vyhodnotil, že rodiče nezletilé spolu nežijí ve společné domácnosti ode dne 30. 11. 2000 avšak v době posouzení dávky dne 11. 7. 2001 měl správní orgán za to, že spolu rodiče nezletilé ve společné domácnosti žijí. Tento rozpor v hodnocení správního orgánu svědčí o oprávněnosti podané kasační stížnosti. Dále stěžovatelka upozorňuje na skutečnost, že daňové řízení jejího manžela stran platebních výměrů, které byly podkladem tohoto rozhodnutí bylo nezákonné a je stále předmětem řízení před soudem. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení (správně rozsudek) Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení., neboť uvedený soud se nevypořádal se skutečným stavem věci, tedy především s tím, že stěžovatelka s manželem, s nímž je v rozvodovém řízení, již od roku 1997 nežije ve společné domácnosti. Pokud měl soud pochybnosti o této skutečnosti, měl nařídít veřejné stání a provést výslech účastníků řízení i manžela stěžovatelky, popř. dalších svědků, jak učinil Obvodní soud pro Prahu 9. Zjistil by tak, že příjmy J. K. v roce 1998 nebyly takové, jak uvádí finanční úřad, a to s ohledem na vyhlášený konkurz, i když z důvodu nevedení společné domácnosti nejsou příjmy manžela rozhodující. Rozhodující byla dle stěžovatelky skutečnost, že jí manžel nepřispíval a doposud nepřispívá na výživné pro obě nezletilé děti, ani na domácnost a její výživu a ona je tak odkázána na pomoc své matky.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek ve smyslu ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Z obsahu kasační stížnosti plyne, že se stěžovatelka výslovně dovolává důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a dále se dovolává též nesprávného posouzení právní otázky soudem, tedy důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., aniž by výslovně učinila též na toto ustanovení odkaz.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytykanou vadu měl soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Taková pochybní Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku Městského soudu v Praze neshledal. Proto neshledal důvodnou ani podanou kasační stížnost.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka podala žádost o přídavek na dítě – nezletilou oprávněnou osobu L. K. – s nárokem ode dne 1. 10. 1998 a ode dne 1. 10. 1999 zpětně, a to dne 11. 7. 2001 na předtištěném formuláři. V žádosti jednoznačně označila jako společně posuzovanou osobu pana J. K., otce dítěte, který svým podpisem v žádosti potvrdil souhlas s uvedenými údaji, včetně výslovného souhlasu k tomu, aby státní orgány a další právnické osoby a fyzické osoby sdělily úřadu, který o dávatce rozhoduje nebo ji vyplácí, výši příjmu těchto osob, údaje o přihlášení se k trvalému pobytu, a v případě nezaopatřených dětí skutečnosti prokazující jejich nezaopatřenost. Stěžovatelka v dokladu o výši příjmu uvedla pouze, že v roce 1997 a 1998 pobírala rodičovský příspěvek. Správní orgán I. stupně učinil dotaz na Finanční úřad pro Prahu 3, který sdělil uvedenému úřadu, že příjem pana J. K. za rok 1997 činí 640 000 Kč a za rok 1998 534 000 Kč. Na základě odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí orgánu I. stupně učinil žalovaný dotaz na Finanční úřad pro Prahu 3 o sdělení, zda vydané platové výměry za oba roky jsou platné. Sdělením uvedeného finančního úřadu bylo potvrzeno, že výše čistého příjmu J. K. za rok 1997 je platná a byl potvrzen ještě příjem „peněžité dávky nemocenského pojištění“ od Pražské správy sociálního zabezpečení ve výši 36 402 Kč. Celkový příjem za rozhodné období roku 1997 činil tedy 676 402 Kč a za rok 1998 534 000 Kč. Nejvyšší správní soud s ohledem na obsah kasační stížnosti zjistil ještě ze spisu sp. zn. 25 Nc 557/2000 Obvodního soudu pro Prahu 9, že v řízení o úpravě poměrů k nezletilé L. K., včetně stanovení výše výživné otce, sdělil J. K. do protokolu o jednání, že v době, kdy podnikal, činil jeho měsíční příjem 80 000 – 100 000 Kč, za rok 1997 byl finančním úřadem vyměřen základ daně levý 640 000 Kč a za období od 1. 1. 1998 do 20. 10. 1998, tedy k datu vyhlášení konkurzu základ daně ve výši 534 000 Kč. Otec dále prohlásil, že do konkurzní podstaty měsíčně přichází částka 80 000 Kč, což je prakticky jeho příjem. Soud vynesl rozsudek, jímž nezl. L. nar. 3. 7. 1995 svěřil do péče

matky a otci uložil povinnost přispívat na ni výživným s účinností od 1. 10. 1998 ve výši 10 000 Kč měsíčně a vyčíslil nedoplatek výživného za dobu od 1. 10. 1998 do 31. 1. 2001 a určil podmínky jeho splatnosti. Ostatně stejnopis protokolu o jednání uvedeného soudu je součástí správního spisu.

Z takto zjištěného skutkového stavu, tj. především z informací poskytnutých přímo stěžovatelkou a jejím tehdejší manželou, vycházel jak správní orgán, tak i Městský soud v Praze.

Přídavek na dítě je dávkou státní sociální podpory ve smyslu ustanovení § 2 písm. a) č. 1 a § 17 zákona č. 117/1995 Sb. o státní sociální podpoře. Nárok na přídavek na dítě do 31. 12. 1998 mělo nezaopatřené dítě v základní výměře, jestliže rozhodný příjem v rodině převyšoval součin životního minima rodiny a koeficientu 1,8, avšak nebyl vyšší než součin částky životního minima rodiny a koeficientu 2,20. Pro ověření správnosti závěru správního orgánu I. stupně i žalovaného bylo tudíž významné vyložení některých pojmů. Jde především o pojem rodiny, pojem nezaopatřeného dítěte a rozhodného příjmu v rodině. Podle § 7 uvedeného zákona se za rodinu pro účely tohoto zákona považuje, není-li dále stanoveno jinak, oprávněná osoba a společně s ní posuzované osoby, a není-li těchto osob, považuje se za rodinu sama oprávněná osoba. Podle druhého odstavce téhož ustanovení jsou společně posuzovanými osobami, není-li dále stanoveno jinak, mj. nezaopatřené děti a rodiče těchto dětí, pokud s oprávněnou osobou spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby. Oprávněnou osobou je samotné nezaopatřené dítě, za které se podle § 11 odst. 1 považuje především dítě do skončení povinné školní docházky. Podle ustanovení § 7 odst. 3 se podmínka, že osoby spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby, považuje vždy za splněnou, není-li dále stanoveno jinak, jde-li o za a) nezletilé nezaopatřené dítě a jeho rodiče a za c) jde-li o manžele. Podle ustanovení § 7 odst. 7 obecní úřad obce s rozšířenou působností (tedy správní orgán I. stupně) může při rozhodování o dávkách v případech, kdy osoby uvedené v odst. 3 písm. a) až c) spolu nejméně po dobu 3 měsíců prokazatelně nežijí, rozhodnout, že se neposuzují jako osoby společně posuzované.

Z citace uvedených zákonných ustanovení je patrné, že zákon u nezletilých nezaopatřených dětí a jejich rodičů a současně též u manželů stanovil fikci, že se u nich vždy považuje za splněnou podmínka, že tyto osoby spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby. Z této fikce je nutno vycházet i v daném případě, kdy je posuzován nárok – přídavek na dítě nezletilého nezaopatřeného dítěte. Zákon samozřejmě připouští výjimku z této fikce, která je zakotvena v ustanovení § 7 odst. 7 téhož zákona, podle něhož obecní úřad obce s rozšířenou působností může při rozhodování o dávkách v případech, kdy osoby uvedené v odstavci 3 písm. a) až c) spolu nejméně po dobu tří měsíců prokazatelně nežijí, rozhodnout, že se neposuzují jako osoby společně posuzované. Z obsahu správního spisu nevyplývá, že by správní orgán I. stupně v době rozhodování o dávce měl vědomost o tom, že v daném případě společně posuzované osoby spolu trvale nežijí, neboť manželé K. na předepsaných formulářích takovou skutečnost neuvedli. Až v podaném odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně tvrdila stěžovatelka, že s manželem nežije ve společné domácnosti od dubna 1997, přičemž žádost ve smyslu § 7 odst. 7 zákona o státní sociální podpoře, aby z okruhu společně posuzovaných osob byl vyloučen J. K., tedy otec oprávněné nezletilé L. K. (a později narozeného nezletilého J. K.), podala stěžovatelka až dne 30. 11. 2001. Úřad městské části Praha 14, odbor státní sociální podpory rozhodl o této žádosti téhož dne pod sp. zn. 6563/1/ANA, tak, že k osobě J. K. nebude při posuzování nároků na přídavek na dítě a sociální příplatek přihlížet od 30. 11. 2000 s odůvodněním, že žadatelka prokazatelně doložila, že tato osoba s ní trvale nežije a

neuhrazuje náklady na společné potřeby. Proti tomuto rozhodnutí, které obsahovalo řádné poučení o možnosti odvolání a které bylo doručeno do vlastních rukou stěžovatelky dne 5. 12. 2001, nepodala stěžovatelka odvolání (nežádala o posunutí uvedeného data zpět) a to nabylo právní moci dne 21. 12. 2001. Z uvedeného tudíž vyplývá, že pro období předcházející datu 30. 11. 2000 je nutno vycházet z fikce, že v dané věci jsou společně posuzovanými osobami nejen nezaopatřené dítě a jeho matka, ale též jeho otec ve smyslu ustanovení § 7 odst. 2 písm. b) a § 3 písm. a) zákona o státní sociální podpoře. Rozhodnutí příslušného úřadu o vyloučení J. K. z okruhu společně posuzovaných osob se totiž na toto období nevztahuje a platí až od 30. 11. 2000.

Z uvedeného vyplývá, že žalovaný ani Městský soud nepochybily, když při rozhodování z této fikce vycházely. Jelikož J. K. je v daném případě tzv. společně posuzovanou osobou ve smyslu zákona č. 117/1995 Sb., je nutno jeho příjem zahrnout do příjmu rozhodného pro možnost přiznání a výši požadované dávky. Podle ustanovení § 5 odst. 1 se za příjem pro účely stanovení rozhodného příjmu považují: a) z příjmů, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů a nejsou od této daně osvobozeny též příjmy z podnikání a z jiného samostatné výdělečné činnosti uvedené v § 7 odst. 1 a 2 zákona o daních z příjmů a dále též dávky nemocenského pojištění (péče). Podle § 5 odst. 2 téhož zákona se do rozhodného příjmu započítává každý z příjmů uvedených v odst. 1 samostatně a žádný z takových příjmů nelze snížit o ztrátu z jiného druhu příjmů ani o ztrátu ze stejného druhu příjmů, k níž došlo za jiné období než za období, za něž se rozhodný příjem zjišťuje. Byla-li poplatníkovi u daně z příjmů zvýšena, popř. snížena daň z příjmů podle zákona o daních z příjmů, příjem uvedený v odstavci 1 se o toto zvýšení snižuje, popř. se toto snížení zvyšuje v tom kalendářním roce, zjišťuje-li se rozhodný příjem za kalendářní rok, v němž došlo k takovému zaúčtování. Podle § 6 téhož zákona se rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem považuje u přídavků na dítě rok předcházející kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. 10. do 30. 9. následujícího kalendářního roku, v němž před počátkem uvedeného období je třeba podle § 51 prokázat rozhodný příjem.

Z uvedeného jednoznačně vyplývá, že správní orgán I. stupně a žalovaný při posuzování nároku nezaopatřeného dítěte na přídavek na dítě správně vycházely v případě nároku požadovaného ode dne 1. 10. 1998 z období kalendářního roku předcházejícího tomuto datu, čili z roku 1997 a v případě nároku ode dne 1. 10. 1999 z rozhodného období kalendářního roku 1998. Jelikož příslušný finanční úřad opakovaně potvrdil v době rozhodování platnost pravomocných platebních výměrů J. K. za rok 1997 a za rok 1998 s tím, že výše jeho příjmů činí částky v něm uvedené (výše již opakovaně konstatované), přičemž takto stanovený a doložený měsíční průměr příjmu rodiny za rozhodná období převyšoval nepochybně součin zákonného koeficientu a částky životního minima rodiny, právem bylo uzavřeno, že nárok na dávku – přídavek na dítě - nevznikl. Případné trvajících řízení o přezkoumání platebních výměrů zůstává bez vlivu na učiněný závěr, neboť, jak bylo výše konstatováno, byla-li později poplatníkovi daň z příjmu zvýšena, popř. snížena podle zákona o daních z příjmů, lze k tomu přihlížet až v tom kalendářním roce, kdy došlo k takovému zaúčtování. Do data vydání přezkoumávaných rozhodnutí však k takovému zaúčtování nedošlo. V každém případě jde do té doby o rozhodnutí pravomocná, neboť jen proti pravomocným rozhodnutím správních orgánů lze podat u soudu ve správním soudnictví žalobu.

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že nezjistil žádná pochybení v postupu a rozhodnutí žalovaného, ani Městského soudu v Praze, neboť skutková podstata,

z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, měla oporu ve spisech a nebyla s nimi v rozporu ani při jejím zjišťování nebyl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že by to mohlo ovlivnit zákonost a že by tudíž měl Městský soud v Praze napadené rozhodnutí správního orgánu z tohoto důvodu zrušit (§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.). Rovněž nebylo zjištěno, že by se Městský soud v Praze dopustil nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky v předcházejícím řízení, tedy právní otázky, zda pro období od 1. 10. 1998 a 1. 10. 1999 náleží dávka státní sociální podpory (přídavek na dítě nezletilé oprávněné osobě L. K.), či nikoliv. Nejvyšší správní soud proto podanou kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné jemu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, přičemž stěžovatelka s podanou kasační stížností úspěch neměla, rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. ledna 2007

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu